

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการ

วิชาการทั้งในและต่างประเทศ

กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรใน

วันมหาสงกรานต์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย คือ “มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมระดับนานาชาติ” โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑. ผลิตภัณฑ์ที่ทรงคุณค่าต่อสังคมระดับนานาชาติ ๒. พัฒนางานวิชาการและวิจัยเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืนระดับนานาชาติ ๓. พัฒนางานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และวรรณกรรมอีสานเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ ๔. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้คู่คุณธรรม และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ (วัดการพัฒนาบุคลากร) และ ๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธให้มีประสิทธิภาพ (วัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร)

ทั้งนี้ สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการ วิชาการทั้งในและต่างประเทศ กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ เพื่อสืบทอดประเพณี ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

รายงานผลการดำเนินงาน

๑. ชื่อโครงการ : โครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์

๒. สถานภาพของโครงการ : โครงการประจำ

๓. ชื่อหน่วยงาน : สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ : พระธีระพงษ์ นรินโท, ดร.

๕. ความสอดคล้อง/ตอบสนองของโครงการกับแผนพัฒนาหน่วยงานและการประกันคุณภาพการศึกษา

๑) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงาน / ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนางานบริการวิชาการเชิงรุกด้านพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่
ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและวรรณกรรมอีสานเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ข้อที่ ๓.๒ งานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและปรัวรตวรรณกรรมอีสาน
ในระดับชาติและนานาชาติ

ตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ ข้อที่ ๓.๒.๒ จำนวนเครือข่ายความร่วมมือด้านทะนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรมระดับชาติและนานาชาติ

ตัวชี้วัด สกอ.องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑๐ (สมศ.) การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด มาตรฐานอุดมศึกษา ๒๕๖๑ ระดับสถาบัน องค์ประกอบที่ ๓

๒) การบูรณาการโครงการกับ

๓) อื่นๆ

๖. หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย คือ “มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมระดับนานาชาติ” โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑. ผลิตบัณฑิตที่ทรงคุณค่าต่อสังคมระดับนานาชาติ ๒. พัฒนางานวิชาการและวิจัยเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืนระดับนานาชาติ ๓. พัฒนางานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวรรณกรรมอีสานเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ ๔. พัฒนาคณากรให้มีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสามารถเป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ (วัดการพัฒนาบุคลากร) และ ๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธให้มีประสิทธิภาพ (วัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร)

กิจกรรมสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ ถือเป็นกิจกรรมที่เป็นการสืบดำรงไว้ซึ่งประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามโดยวิถีปฏิบัติสืบต่อกันมายาวนาน มีพิธีกรรมที่แสดงออกถึงความ

ปรารถนาดีที่จะให้อยู่เย็นเป็นสุข ความกตัญญู กตเวทิตา รู้คุณต่อพระเถระผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ โดยการสร้างพระพุทธรูป สร้างน้ำพระภิกษุ รดน้ำขอพรจากผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุ เป็นต้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้ให้ความสำคัญในวันดังกล่าวอย่างยิ่งเพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบต่อเกี่ยวกับการจัดงานอนุรักษ์ประเพณีวันมหาสงกรานต์ จึงได้จัดกิจกรรมสืบสานประเพณีสร้างน้ำ-รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดนิทรรศการและกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และของชาติ ตามแผนงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔

ดังนั้น สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสร้างน้ำ – รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ เพื่อสืบทอดประเพณี และเป็นไปตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๗. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่ออนุรักษ์ประเพณีอันดีงามประเพณีสร้างน้ำ – รดน้ำและขอพรของสังคมไทยให้คงอยู่สืบต่อไป
- ๒) เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้แสดงออกถึงความกตัญญู รู้คุณต่อพระเถระ ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ
- ๓) เพื่อให้บุคลากรได้ร่วมจรโลงสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคนดี มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม อย่างยั่งยืนสืบต่อไป
- ๔) เพื่อให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการดำเนินชีวิต และมีพลังแรงจูงใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กรมากยิ่งขึ้น

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ เชิงปริมาณ

- ๑) ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๓๐ รูป/คน
- ๒) ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๘.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ได้เข้าร่วมโครงการมีจิตใจยึดมั่นประเพณีอันดีงามของสังคมไทย กล่อมเกล้าจิตใจให้เป็นคนดีและได้รับการปลูกฝัง ศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมทั้งภาควิชาการ และปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน ด้วยจิตใจที่เทิดทูนต่อสถาบันชาติ พระพุทธศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อนำจิตใจไปสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และความรัก ความสามัคคีและมีชีวิตอยู่ด้วยวิถีวัฒนธรรม ด้วยหลักธรรมาภิบาลและสันติภาพแท้จริง

๙. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่	จำนวน	๑๓๐	รูป/คน
ประชาชนทั่วไป	จำนวน	๕๐๐	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	๖๓๐	รูป/คน

๑๐. ระยะเวลาดำเนินโครงการ (ระบุวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดโครงการ)

วันเริ่มต้นกิจกรรม ...๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔.....วันสิ้นสุดกิจกรรม...๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔.....

๑๑. สถานที่ดำเนินโครงการ

ณ สถานีวิจัยกระจายเสียงพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
ขอนแก่น

๑๒. แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	๑.ขั้นเตรียม(Plan)												
๑	ขออนุมัติดำเนินการ							↔					
๒	แต่งตั้งคณะทำงาน							↔					
๓	ประชุมคณะทำงาน							↔					
	๒.ขั้นปฏิบัติ (Do)												
๔	จัดกิจกรรมตามแผนงาน/ตาม กำหนดการ							↔					
	๓.ขั้นติดตามผล(Check)												
๕	ประเมิน สอบถาม สังเกต							↔					
๖	รายงานสรุปผลการดำเนินงาน							↔					
	๔.ขั้นสรุปรายงานผล(Action)												
๗	เสนอผู้บริหารพิจารณาปัญหา ข้อเสนอแนะและปรับปรุง แผนงาน/โครงการ							↔					

๑๓. งบประมาณ (✓)แผ่นดิน () รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๑๔. ผลที่ได้รับ

- ๑) ได้อนุรักษ์ประเพณีอันดีงามประเพณีสงกรานต์ – รดน้ำและขอพรของสังคมไทยให้คงอยู่สืบต่อไป
- ๒) ได้ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงออกถึงความกตัญญู รู้คุณต่อพระเถระ ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ
- ๓) บุคลากรได้ร่วมจรโลงสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคนดี มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมอย่าง
ยั่งยืน
- ๔) บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการดำเนินชีวิต และมีพลังแรงจูงใจในการปฏิบัติงานภายในองค์กร
มากยิ่งขึ้น

๑๕. การประเมินผลโครงการ

- ๑) องค์กรความรู้ที่ได้จากการพัฒนา
- ๔) สรุปโครงการ จำนวน ๑ เล่ม

๑๖. การติดตามผล

- ๑) ติดตามโครงการหรือสรุปโครงการเครื่องมือที่ใช้คือ รายงานสรุปโครงการต้องส่งรายงานการ
ติดตามผลหลังจากสิ้นสุดการจัดโครงการภายใน ๑๕ วัน

องค์ความรู้

วันสงกรานต์ ประวัติวันสงกรานต์ วันมหาสงกรานต์

สงกรานต์ คือ ประเพณีของประเทศไทย ลาว กัมพูชา พม่า ชนกลุ่มน้อยชาวไตแถบเวียดนาม และมณฑลยูนนานของจีน รวมถึงศรีลังกา และประเทศทางตะวันออกของประเทศอินเดีย สันนิษฐานกันว่า ประเพณีสงกรานต์นั้นได้รับวัฒนธรรมมาจากเทศกาลโฮลีในอินเดีย แต่เทศกาลโฮลีจะใช้การสาดสีแทน โดยจะจัดให้มีขึ้นในทุกวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๔ ซึ่งก็คือเดือนมีนาคม

สงกรานต์ เป็นคำในภาษา สันสกฤต ที่หมายถึง การเคลื่อนย้าย โดยเป็นการอุปมาถึงการเคลื่อนย้าย การประทับในจักรราศี หรือการเคลื่อนเข้าสู่ปีใหม่ตามความเชื่อของไทยและบางประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเพณีสงกรานต์นั้นมีสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณคู่กับตรุษ จึงมักเรียกรวมกันว่า ประเพณีตรุษสงกรานต์ หมายถึง การส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เดิมทีวันที่จัดสงกรานต์นี้นั้นจะมีการคำนวณทางดาราศาสตร์ แต่ในปัจจุบันได้มีการกำหนดวันที่แน่นอน คือ ตั้งแต่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน แต่เดิม วันขึ้นปีใหม่ไทย คือวันเริ่มปีปฏิทินของไทยจนถึง พ.ศ. ๒๔๓๑ และได้มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓

ประวัติวันสงกรานต์

เมื่อครั้งก่อน พิธีสงกรานต์ เป็นพิธีกรรมที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว หรือชุมชนบ้านใกล้เรือนเคียง แต่ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงให้พิธีสงกรานต์นั้นเป็นเทศกาลสงกรานต์ โดยได้ขยายออกไปสู่คนเป็นวงกว้างมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติ ตลอดจนความเชื่อไป แต่เดิมในพิธีสงกรานต์จะใช้ น้ำ เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นองค์ประกอบหลักของพิธี แก่กันกับความหมายของฤดูร้อน ช่วงเวลาที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษในวันนี้จะใช้น้ำรดให้แก่กันเพื่อความชุ่มชื้น มีการขอพรจากผู้ใหญ่ มีการรำลึกและกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับ ต่อมาในสังคมไทยสมัยใหม่เกิดเป็นประเพณีกลับบ้านในช่วงเทศกาลสงกรานต์ นับว่าวันสงกรานต์เป็นวันครอบครัว อีกทั้งยังมีประเพณีที่สืบทอดมาตั้งแต่ดั้งเดิม อย่าง การสงฆ์น้ำพระที่นำมาซึ่งความเป็นสิริมงคล เพื่อให้เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่มีความสุข

ปัจจุบันได้มีการประชาสัมพันธ์ในเชิงท่องเที่ยวว่าเป็น Water Festival หรือ เทศกาลแห่งน้ำ โดยได้ตัดข้อมูลในส่วนที่เป็นความเชื่อดั้งเดิมออกไป

ตำนานวันสงกรานต์

การกำเนิดวันสงกรานต์ มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาโดยใจความจารึกที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามฯ ว่า ...เมื่อต้นภัทรกัลป์ มีเศรษฐีคนหนึ่ง มั่งมีทรัพย์มาก แต่ไม่มีบุตร บ้านอยู่ใกล้กับนักเลงสุรา ซึ่งนักเลงสุรานั้นมีบุตร ๒ คน ที่ผิวเนื้อดูจืดจาง วันหนึ่งนักเลงสุราเข้าไปในบ้านของเศรษฐีผู้นั้น แล้วด่าด้วยถ้อยคำที่หยาบคายต่างๆ นานๆ เศรษฐีเมื่อได้ฟังแล้วจึง

ถามว่า พวกเจ้ามาพูดหยาบคายดูหมิ่นเราผู้เป็นเศรษฐีเพราะเหตุใด

พวกนักเลงสุราจึงตอบว่า ท่านมีสมบัติมากมายแต่หาไม่มีบุตรไม่ เมื่อท่านตายไป สมบัติก็จะอันตรธานไปหมด หาประโยชน์อันใดมิได้ เพราะขาดทายาทผู้ปกครอง ข้าพเจ้ามีบุตรถึง ๒ คน อีกทั้งรูปร่างงดงามเสียด้วย ข้าพเจ้าจึงดีกว่าท่าน

เศรษฐีครั้นได้ฟังก็เห็นจริงด้วย จึงเกิดความละอายต่อนักเลงสุรายิ่งนัก นึกใคร่อยากได้บุตรบ้าง จากนั้นได้ทำการบวงสรวงพระอาทิตย์และพระจันทร์ ตั้งจิตอธิษฐานเพื่อขอให้มีบุตร เมื่ออยู่ถึง ๓ ปี ก็ได้มีบุตรตามทีปรารถนา

เมื่อขอบุตรจากพระอาทิตย์และพระจันทร์มิได้ตามดังที่ปรารถนา อยู่มาวันหนึ่งเมื่อถึงฤดูคิมหันต์ จิตรมาส (เดือน ๕) โลกสมมติว่าเป็นวันมหาสงกรานต์ คือ พระอาทิตย์ยกจากราศีเมษประเวศสู่ราศีเมษ ผู้คนทั้งหลายต่างพากันเล่นน้ำขุดฤกษ์อันเป็นการรื่นเริงขึ้นปีใหม่ไปทั่วทั้งชมพูทวีป ขณะนั้น เศรษฐีจึงพาข้าทาสบริวารไปยังต้นไทรริมฝั่งแม่น้ำอันเป็นที่อยู่แห่งบิกษุชาติทั้งหลาย เอาข้าวสารชวาน้ำ ๗ ครั้งแล้วหุงบูชา รุกขพระไทร พร้อมด้วยสุบัพัญชชนะอันประณีต และประโคมด้วยดุริยางค์ดนตรีต่างๆ ตั้งจิตอธิษฐานขอบุตรจากรุกขพระไทร รุกขพระไทรมีความกรุณา เหาะไปขอบุตรกับพระอินทร์ให้กับเศรษฐี

ต่อมา พระอินทร์จึงให้ธรรมาบาลเทวบุตรลงไปปฏิสนธิในครรภ์ บิดามารดาจึงขนานนามว่า ธรรมาบาลกุมาร แล้วปลูกปราสาทขึ้นให้กุมารอยู่ใต้ต้นไทรริมสระฝั่งแม่น้ำนั้น ครั้นเมื่อกุมารเจริญขึ้นก็รู้ภาษาและเรียนจบไตรเพทเมื่อมีอายุได้ ๘ ขวบ อีกทั้งยังได้เป็นอาจารย์บอกมงคลการต่างๆ แก่มนุษย์ชาวชมพูทวีปทั้งปวง ซึ่งขณะนั้น โลกทั้งหลายนับถือท้าวมหาพรหม มีกบิลพรหมองค์หนึ่งได้แสดงมงคลการแก่มนุษย์ทั้งปวง เมื่อกบิลพรหมได้แจ้งเหตุที่ธรรมาบาลเป็นผู้มีชื่อเสียง เป็นที่นับถือของมนุษย์ชาวโลกทั้งหลาย จึงได้ลงมาถามปัญหาแก่ธรรมาบาล ๓ ข้อ ดังความว่า

๑. เวลาเช้า สิริ คือ ราศีอยู่ที่ไหน
๒. เวลาเที่ยง สิริ คือ ราศีอยู่ที่ไหน
๓. เวลาเย็น สิริ คือ ราศีอยู่ที่ไหน

และท้าวกบิลพรหมได้ให้สัญญาว่า ถ้าท่านแก้ปัญหา ๓ ข้อนี้ได้ เราจะตัดศีรษะมาบูชาท่าน ถ้าท่านแก้ไม่ได้ เราจะตัดศีรษะของท่านเสีย ธรรมาบาลรับสัญญา แต่ผลัดแก้ปัญหามา ๗ ท้าวกบิลพรหมก็กลับไปยังพรหมโลก

ฝ่ายธรรมาบาลกุมารพิจารณาปัญหานั้นล่วงไปได้ ๒ แล้ว แต่ก็ยังไม่เห็นอุบายที่จะตอบปัญหาได้ จึงคิดว่าพรุ่งนี้แล้วหนอที่เราจะต้องตายด้วยอาญาของท้าวกบิลพรหม เราหาต้องการไม่ จำจะหนีไปซุกซ่อนตนเสียดีกว่า เมื่อคิดแล้วก็ลงจากปราสาท ออกเที่ยวนอนที่ต้นตาล ๒ ต้นซึ่งมีนกอินทรี ๒ ตัวผิวเมียทำรังอยู่บนต้นตาลนั้น

ขณะที่ธรรมบาลกุมารนอนอยู่ใต้ต้นตาลนั้นพลางได้ยินเสียงนางนกอินทรีถามผัวว่า พรุ่งนี้เราจะไปหาอาหารที่ไหน นกอินทรีตัวผู้จึงตอบว่า พรุ่งนี้ครบ ๗ วันที่ทำวกบิลพรหมถามปัญหาแก่ธรรมบาลกุมาร แต่หากธรรมบาลกุมารแก้ไม่ได้ ทำวกบิลพรหมก็จะตัดศีรษะเสียตามสัญญา เราทั้ง ๒ จะได้กินเนื้อมนุษย์ คือ ธรรมบาลกุมารเป็นอาหาร นางนกอินทรีจึงถามว่า ท่านรู้ปัญหาหรือ ผู้เฒ่าตอบว่ารู้ แล้วก็เล่าให้นางนกอินทรีฟังตั้งแต่ต้นจนปลายว่า

๑. เวลาเช้า ราศีอยู่ที่ หน้า คนทั้งหลายจึงเอาน้ำล้างหน้า
๒. เวลาเที่ยง ราศีอยู่ที่ ออก คนทั้งหลายจึงเอาน้ำและแป้งกระแจะจันทร์ลูกล้างที่อก
๓. เวลาเย็น ราศีอยู่ที่ เท้า คนทั้งหลายจึงเอาน้ำล้างเท้า

ธรรมบาลกุมารที่นอนอยู่ใต้ต้นไม้ไผ่ยืนการสนทนาของทั้งสองก็จำได้ จึงมีความโสมนัส ปิติ ยินดีเป็นอันมาก จึงเดินทางกลับมาที่ปราสาทของตน ครั้นถึงวาระเป็นคำรบ ๗ วันตามสัญญา ทำวกบิลพรหมก็ลงมาถามปัญหาทั้ง ๓ ข้อตามที่นัดหมายกันไว้ ธรรมบาลกุมารก็วิสัชนาแก้ปัญหทั้ง ๓ ข้อตามที่ได้ฟังมาจากนกอินทรีนั้น ทำวกบิลพรหมยอมรับว่าถูกต้อง และยอมแพ้แก่ธรรมบาล จำต้องตัดศีรษะของตนบูชาตามที่สัญญาไว้ แต่ก่อนที่จะตัดศีรษะ ได้เรียกธิดาทั้ง ๗ อันเป็นบาทบริจาริกาของพระอินทร์ คือ

๑. นางหุงษะเทวี
๒. นางรากษเทวี
๓. นางโคราคเทวี
๔. นางกิริณีเทวี
๕. นางมณฑาเทวี
๖. นางกิมิทาเทวี
๗. นางมโหธรเทวี

อันโลกสมมติว่าเป็นองค์มหาสงกรานต์กับทั้งเทพบรรษัทยาพร้อมกัน จึงได้บอกเรื่องราวให้ทราบและตรัสว่า พระเศียรของเรานี้ ถ้าตั้งไว้บนแผ่นดินก็จะเกิดไฟไหม้ไปทั่วโลกธาตุ ถ้าจะโยนขึ้นไปบนอากาศฝนก็จะแล้ง เจ้าทั้ง ๗ จงเอาพานมารองรับเศียรของบิดาไว้เถิด ครั้นแล้วทำวกบิลพรหมก็ตัดพระเศียรแก่พระศอส่งให้นางหุงษะเทวีธิดาองค์ใหญ่ในขณะนั้น โลกธาตุก็เกิดโกลาหลอลเวงยิ่งนัก

เมื่อนางทุงชะมหาสงกรานต์นำพานมารองรับพระเศียรของท้าวทิลพรหม แล้วให้เทพบรรษัทแห่งประทักษิณเวียนรอบเขาพระสุเมรุ ๖๐ นาที จากนั้นจึงเชิญเข้าประดิษฐานไว้ในมณฑป ณ ถ้ำคันธูลี เขาไกรลาส กระทำการบูชาด้วยเครื่องทิพย์ต่างๆ ต่อมาพระวิษณุกรรมเทพบุตรได้เนรมิตโลงแก้ว อันประกอบไปด้วยแก้ว ๗ ประการ แล้วให้เทพดาทั้งหลายนำมาซึ่งเถาธนูมาตลงล่างน้ำในสระอนาคต ๗ ครั้ง แล้วแจกกันสังเวททั่วทุกๆ พระองค์ ครั้นได้วาระครบกำหนด ๓๖๕ วัน โลกสมมติว่าปีหนึ่งเป็นวันสงกรานต์ เทพธิดาทั้ง ๗ ก็ทรงเทพพาหนะต่างๆ ผลัดเปลี่ยนเวียนมาเชิญพระเศียรท้าวทิลพรหมออกแห่ พร้อมด้วยเทพบรรษัธแสนโกฏิ ประทักษิณเวียนรอบเขาพระสุเมรุราชบรรษัทเป็นเวลา ๖๐ นาที แล้วจึงนำกลับไปประดิษฐานไว้ตามเดิม ซึ่งในแต่ละปีก็จะมีนางสงกรานต์แต่ละนางมาทำหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันตามวันมหาสงกรานต์

คำว่า "สงกรานต์" มาจากภาษาสันสกฤตว่า ส-กรานต แปลว่า ก้าวขึ้น อย่างขึ้น หรือก้าวขึ้น การย้ายที่เคลื่อนที่ คือ พระอาทิตย์ย่างขึ้น สู่ราศีใหม่ หมายถึงวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งตกอยู่ในวันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน ทุกปี แต่วันสงกรานต์นั้น คือ วันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ วันที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศก

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับสงกรานต์ มีดังนี้

สงกรานต์ ที่แปลว่า "ก้าวขึ้น" "ย่างขึ้น" นั้นหมายถึง การที่ดวงอาทิตย์ ขึ้นสู่ราศีใหม่ อันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกเดือน ที่เรียกว่าสงกรานต์เดือน แต่เมื่อครบ ๑๒ เดือนแล้วย่างขึ้นราศีเมษอีก จัดเป็นสงกรานต์ปี ถือว่าเป็น วันขึ้นปีใหม่ทางสุริยคติ ในทางโหราศาสตร์

มหาสงกรานต์ แปลว่า ก้าวขึ้นหรือย่างขึ้นครั้งใหญ่ หมายถึงสงกรานต์ปี คือปีใหม่อย่างเดียว กล่าวคือสงกรานต์หมายถึง ได้ทั้งสงกรานต์เดือนและสงกรานต์ปี แต่มหาสงกรานต์ หมายถึง สงกรานต์ปีอย่างเดียว

วันเนา แปลว่า "วันอยู่" คำว่า "เนา" แปลว่า "อยู่" หมายความว่า เป็นวันถัดจากวันมหาสงกรานต์มา ๑ วัน วันมหาสงกรานต์เป็นวันที่ดวงอาทิตย์ย่างสู่ราศีตั้งต้นปีใหม่ วันเนาเป็นวันที่ดวงอาทิตย์เข้าที่เข้าทาง ในวันราศีตั้งต้นใหม่เรียบร้อยแล้ว คืออยู่ประจำที่แล้ว

วันเถลิงศก แปลว่า "วันขึ้นศก" เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ การที่เปลี่ยนวันขึ้นศกใหม่มาเป็นวันที่ ๓ ถัดจากวันมหาสงกรานต์ ก็เพื่อให้หมดปัญหาว่า การย่างขึ้นสู่จุดเดิม สำหรับต้นปีนั้นเรียบร้อยดี ไม่มีปัญหา เพราะอาจมีปัญหาดัดพันเกี่ยวกับชั่วโมง นาที วินาที ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ที่จะเปลี่ยนศกถ้าเลื่อนวันเถลิงศก หรือวันขึ้นจุลศักราชใหม่มาเป็น วันที่ ๓ ก็หมายความว่า อย่างน้อยดวงอาทิตย์ได้ก้าวเข้าสู่ราศีใหม่ ไม่น้อยกว่า ๑ องศาแล้วอาจจะย่างเข้าองศาที่ ๒ หรือที่ ๓ ก็ได้

วันสงกรานต์เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ ซึ่งกษัตริย์สิงหศแห่งพม่า ทรงตั้งขึ้นเมื่อปีกุนวันอาทิตย์ พ.ศ. ๑๑๘๑ โดยกำหนดเอาดวงอาทิตย์เข้าสู่ราศีเมษได้ ๑ องศา ประกอบ กับไทยเราเคยนิยมใช้จุลศักราช สงกรานต์จึงเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยอีกด้วย

ในปีแรกที่กำหนดเพณีเป็นวันที่ ๑๓ เมษายน ซึ่งอันที่จริงไม่ใช่วันที่ ๑๓ เมษายนทุกปี แต่เมื่อเป็นประเพณี ก็จำเป็นต้องเอาวันนั้นทุกปี เพื่อมิให้การประกอบพิธี ซึ่งมีได้รู้ โดยละเอียดต้องเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาวันที่ ๑๓ จึงเป็นวันสงกรานต์ของทุกปี

ปกติวันสงกรานต์จะมี ๓ วัน คือ เริ่มวันที่ ๑๓ เมษายน ถึงวันที่ ๑๕ เมษายน วันแรกคือวันที่ ๑๓ เป็นวันมหาสงกรานต์ วันที่พระอาทิตย์ต้องขึ้นสู่ราศีเมษ วันที่ ๑๔ เป็นวันเนา (พระอาทิตย์คงอยู่ที่ ๐ องศา) วันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศกใหม่ และเริ่มจุลศักราชในวันนี้ เมื่อก่อนจริงๆ มีถึง ๔ วัน คือวันที่ ๑๓-๑๖ เป็นวันเนาเสีย ๒ วัน (วันเนาเป็นวันอยู่เฉยๆ) เป็นวันว่าง พักการงานนอกบ้านชั่วคราว

จะเห็นได้ว่า วันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓ ทางราชการจึงได้เปลี่ยนใหม่ โดยกำหนดเอาวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้เข้ากับ หลักสากลที่นานาประเทศนิยมปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ ประชาชนก็ยังยึดถือว่า วันสงกรานต์มีความสำคัญ

ข้อควรปฏิบัติในวันสงกรานต์

การเตรียมงาน

วันตรุษและวันสงกรานต์เป็นเทศกาลสำคัญที่คนไทยยังถือว่าวันตรุษคือวันสิ้นปี วันสงกรานต์คือวันขึ้นปีใหม่มั้งกล่าว ดังนั้น จึงต้องตระเตรียมงานกันเป็นการใหญ่ จนมีคนที่พูดกันติดปากว่า "ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่" สิ่งที่ต้องเตรียมกันนั้น จึงเป็นเรื่องที่จะต้องกระทำกันเป็นพิเศษตามลำดับ ดังนี้

๑. เครื่องนุ่งห่มเพื่อใส่ในโอกาสไปทำบุญที่วัด ตลอดจนเครื่องประดับตกแต่งร่างกายอย่างค่อนข้างจะพิถีพิถัน

๒. ของทำบุญ เมื่อใกล้จะถึงวันงานก็เตรียมของทำบุญเลี้ยงพระ และที่เป็นพิเศษของที่จะทำขนมพิเศษ ๒ อย่างได้แก่ ข้าวเหนียวแดงในวันตรุษ และขนมกวน หรือ กะละแมในวันสงกรานต์ นอกจากจะทำขึ้นเพื่อทำบุญแล้ว ยังแลกเปลี่ยนแจกกันในหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อแสดงอัธยาศัยไมตรีในวันสำคัญ

๓. การทำความสะอาดบ้านเรือนที่อาศัยตลอดจนบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ดูเรียบร้อยโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บูชาพระและที่เก็บอัฐิบรรพบุรุษ แม้เสื้อผ้าที่ใช้สอยก็ต้องซักฟอก ให้สะอาดหมดจดโดยถือว่า กำจัดสิ่งสกปรกให้สิ้นไปพร้อมกับปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ ด้วยความบริสุทธิ์ผุดผ่อง

๔. สถานที่ทำบุญ วัดเป็นสถานที่ทำบุญสวดมนต์เลี้ยงพระ และทำต่อเนื่องกันหลายวัน นอกจากจะทำความสะอาดกุฏิอาศัยแล้ว ยังต้องทำความสะอาดหอสวดมนต์ โบสถ์วิหาร ศาลาการเปรียญ ตลอดจนลานวัด เพราะต้องใช้ทำกิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การทำบุญตักบาตร ปล่อยนกปล่อยปลา สรงน้ำพระ ก่อพระเจดีย์ทราย และงานรื่นเริงต่างๆ ด้วย

การทำบุญ

การทำบุญในวันสงกรานต์มีทั้งพิธีหลวงและพิธีราษฎร์

๑. พิธีหลวง พระราชพิธีสงกรานต์

เริ่มกระทำในวันที่ ๑๓ เมษายนถึงวันที่ ๑๕ ซึ่งเป็นวันเถลิงศก พระราชพิธีทำบุญเถลิงศกนี้ในสมัยกรุงสุโขทัยจะมีหรือไม่ ไม่ปรากฏหลักฐาน แต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยาปรากฏในหนังสือคำให้การของชาวกรุงเก่าว่า พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลหลายอย่าง เช่น เสด็จฯ ไปสรงน้ำพระพุทธปฏิมากรศรีสรรเพชญ์ สรงน้ำเทวรูปพระพิฆเนศ และโปรดให้นิมนต์พระสงฆ์เข้าไปสรงน้ำ และรับพระราชทานอาหารบิณฑบาตในพระบรมมหาราชวัง ๓ วัน กับทรงบำเพ็ญพระราชกุศลก่อนพระทรายและฉลองพระทรายอีกด้วย พระราชพิธีเดือนห้านี้แต่ก่อนเรียกว่าพระราชพิธีเผด็จศึกสงกรานต์ ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑-๕ ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในงานเถลิงศก โดยอนุโลมตามแบบอย่างที่ทำในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นบางส่วน และได้ทำการเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงบ้างตามความเหมาะสม ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ ทรงพระราชดำริว่าการบำเพ็ญพระราชกุศลสิ้นปี ซึ่งเรียกกันว่า การพระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์ ซึ่งได้ทำกัน ราวกลางเดือนมีนาคม และการพระราชพิธีเผด็จศึกสงกรานต์ ซึ่งกระทำกลางเดือนเมษายนนั้น น่าจะเลื่อนมาทำให้สืบเนื่องติดต่อกันเป็นพิธีเดียวกัน จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนการบำเพ็ญพระราชกุศลสิ้นปีไปทำในปลายเดือนมีนาคม และเลื่อน พระราชพิธีเผด็จศึกสงกรานต์มาทำต้นเดือนเมษายน โดยให้วันประกอบการพระราชพิธีติดต่อกัน แล้วเปลี่ยนเรียกชื่อพระราชพิธีเสียใหม่ว่า การพระราชพิธีตรุษสงกรานต์ หมายความว่าพระราชพิธีสิ้นปีและขึ้นปีใหม่ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๘๒ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จึงได้ให้ยกเลิกการพระราชพิธีตรุษเสียทั้งหมด คงให้มีอยู่แต่พระราชพิธีทำบุญเถลิงศก และได้เปลี่ยนชื่อพระราชพิธีเสียใหม่ว่าพระราชพิธีเถลิงศก ครั้นเมื่อได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่จากเมษายนมาเป็นมกราคมแล้ว จึงเปลี่ยนชื่อเป็นพระราชพิธีขึ้นปีใหม่ แต่พิธีการมีอยู่อย่างเดิมในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้ตัดทอนพิธีลงไปอีกเหลือเป็นงานวันเดียว ไม่มีการสรงน้ำพระบรมอัฐิและพระอัฐิ

พระราชพิธีสงกรานต์ในรัชกาลปัจจุบัน

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๙๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงพระดำริว่า การสรงน้ำพระบรมธาตุ สรงน้ำพระพุทธปฏิมากร สรงน้ำพระบรมอัฐิ และพระอัฐิ สมเด็จพระบรมราชบูรพการีและพระบรมราชวงศ์นั้นเคยถือธรรมเนียมปฏิบัติกันมาช้านานในเทศกาลสงกรานต์ ไม่ควรจะละทิ้งธรรมเนียมอันเป็นมงคลเสีย และก็ไม่ควรจะได้มีการสรงน้ำพระ สรงน้ำพระบรมอัฐิ และพระอัฐิในเดือนมกราคมซึ่งเป็นฤดูหนาว ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมีรับสั่งให้การประกอบการพระราชพิธีสงกรานต์ขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง ต่อมาพลตรีหม่อมทวีวงศ์ถวัลย์ศักดิ์ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า การพระราชพิธีซ้ำกันอยู่ คือ มกราคมก็ทำหนึ่ง มาถึงเดือนเมษายนก็ทำอีกหนึ่ง น่าจะงดการพระราชพิธีขึ้นปีใหม่เดือนมกราคมเสีย ก็ทรงเห็นด้วย แต่ทรงมีพระราชกระแสว่า การนี้จะงดเสียเลยก็เดี๋ยวก็น่าสมควร เพราะว่าประชาชนส่วนรวมเขาถือว่ามกราคมเป็นปีใหม่ ฉะนั้นให้งดแต่การพิธีต่างๆ แต่ให้มีการทรงบาตร เช่นเดียวกับที่ประชาชนนิยมตักบาตรกันในวันปีใหม่ ซึ่งก็มีพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการทุกกระทรวงไปร่วมในการพระราชกุศลทำบุญ ตักบาตรที่หน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวังในวันที่ ๓๑ ธันวาคมมาก ที่ทรงกำหนดให้ไปตักบาตรในวันที่ ๓๑ ธันวาคมนั้น

ก็เพราะทรงพระราชดำริว่าวันที่ ๑ นั้นประชาชนตักบาตรกันที่ท้องสนามหลวง ถ้าจะทรงบาตรในวันนั้นด้วย ข้าราชการข้าทูลละอองธุลีพระบาท ซึ่งจะไปตักบาตรที่สนามหลวงบ้างก็จะไปไม่ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนเสียใหม่ไม่ให้พ้องกัน

ครั้นถึง พ.ศ.๒๔๙๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงพระดำริว่า การสงฆ์พระบรมธาตุ สงฆ์พระพุทธรูปปฏิมากร สงฆ์พระบรมอัฐิ และพระอัฐิ สมเด็จพระบรมราชบุรพการีและพระบรมราชวงศ์นั้นเคยถือธรรมเนียมปฏิบัติกันมาช้านานในเทศกาลสงกรานต์ ไม่ควรที่จะละทิ้งธรรมเนียมอันเป็นมงคลเสีย และก็สมควรจะได้มีการสงฆ์พระ สงฆ์พระบรมอัฐิ และพระอัฐิในเดือนมกราคมซึ่งเป็นฤดูหนาว ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมีรับสั่งให้การประกอบพระราชพิธีสงกรานต์ขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง ต่อมาพลตรีหม่อมทวีวงศ์ถวัลย์ศักดิ์ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า การพระราชพิธีขึ้นปีใหม่ คือกุมภาพันธ์ทำหนึ่ง มาถึงเดือนเมษายนก็ทำอีกหนึ่ง น่าจะงดการพระราชพิธีขึ้นปีใหม่เดือนมกราคมเสีย ก็ทรงเห็นด้วย แต่ทรงมีพระราชกระแสว่า การนี้จะไม่เสียเลยที่เดียวก็ไม่สมควร เพราะว่าประชาชนส่วนรวมเขาถือว่ามกราคมเป็นปีใหม่ ฉะนั้นให้งดแต่การพิธีต่างๆ แต่ให้มีการทรงบาตร เช่นเดียวกับที่ประชาชนนิยมตักบาตรกันในวันปีใหม่ ซึ่งก็มีพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการทุกกระทรวงไปร่วมในการพระราชกุศลทำบุญ ตักบาตรที่หน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวังในวันที่ ๓๑ ธันวาคมมาก ที่ทรงกำหนดให้ไปตักบาตรในวันที่ ๓๑ ธันวาคมนั้นก็เพราะทรงพระราชดำริว่าวันที่ ๑ นั้นประชาชนตักบาตรกันที่ท้องสนามหลวง ถ้าจะทรงบาตรในวันนั้นด้วย ข้าราชการข้าทูลละอองธุลีพระบาท ซึ่งจะไปตักบาตรที่สนามหลวงบ้างก็จะไปไม่ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนเสียใหม่ไม่ให้พ้องกัน

ในพระราชพิธีสงกรานต์นี้แต่ครั้งรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานน้ำพระมหาสังข์ และพระราชทานเงินเหรียญสลึงแก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่เป็นราชตระกูลบรรดาที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในพระราชพิธีเพื่อเป็นที่ระลึกด้วย การพระราชทานแจกเหรียญสลึงนั้น พระบรมวงศานุวงศ์ คือ เจ้านาย และราชตระกูล คือ หม่อมราชวงศ์ หม่อมหลวงไปจนถึงราชินิกุล เข้าไปรับพระราชทานกันเป็นตระกูล ตามลำดับ ส่วนข้าราชการอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ไม่ได้รับพระราชทานในรัชกาลหลังๆ ก็ปฏิบัติอย่างนั้นตลอดมา ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงพระราชดำริในปัจจุบันนี้กาลสมัยได้เปลี่ยนไปแล้ว การทำเช่นนั้น จะทำให้เห็นว่ามี การแยกพระราชทานพระมหากรุณาเฉพาะหมู่ เฉพาะเหล่าไม่เสมอหน้ากัน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดแจกเหรียญสลึงเสีย

๒. พิธีราษฎร์

การทำบุญในวันสงกรานต์ อาจจะทำการตักบาตรทำบุญได้ ๒ แห่งคือ ที่วัดหรือในบริเวณงานที่จัดไว้แล้ว วิธีตักบาตร ใช้วิธีเรียงแถว และนิมนต์พระเดินตามลำดับ โดยชายตักบาตรด้วยข้าว หญิงตักบาตรด้วยของคาวหวาน ถ้าเต็มบาตรก็ถ่ายใส่ภาชนะอื่น และนิมนต์ท่านรับจนทั่ว เสร็จแล้วอาจนิมนต์ท่านฉัน ณ สถานที่จัดงาน หรือให้ท่านนำไปฉันที่วัดก็ได้

ในเวลาตักบาตรพระสงฆ์จะสวดถวายพร พระคือ พาหุง พอเสร็จ ก็ช่วยกันยกอาหารคาวหวานไปถวายพระ ขณะพระฉัน จะมีการอ่านประกาศสงกรานต์กันในตอนนี้ บางคนก็อาจจะอยู่ฟังอนุโมทนา เป็นอัน

เสร็จพิธี การก่อเจดีย์ทราย จะทำในวันใดวันหนึ่ง ของวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายนก็ได้ ผู้ทำบุญจะช่วยกันขนทราย มาก่อเป็นเจดีย์ขนาดต่างๆ ในบริเวณวัด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ให้ใช้ก่อสร้าง หรือถมพื้นที่เป็นเรื่องที่ถือว่าได้บุญ และสนุกสนาน แต่ไม่มีข้อจำกัดว่าต้องทำทุกวัด

การรดน้ำผู้ใหญ่ เป็นเรื่องของการแสดงคารวะต่อผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ผู้ร่วมพิธีควรมีผ้า ๑ สำหรับ คือ ผ้านุ่ง ๑ ผืน ผ้าห่ม ๑ ผืน ไปมอบให้ท่านพร้อมกับ ดอกไม้รูปเทียน การรดน้ำผู้ใหญ่ดังกล่าวมานี้ มักจะรด หรืออาบท่านจริงๆ จึงต้องมีผ้าไปมอบให้ ปัจจุบันบางแห่งรดเฉพาะที่ฝ่ามือ โดยจะเอาน้ำหอมเจือในน้ำด้วย แต่ก็ยังคงมีผ้านุ่งห่ม ๑ สำหรับ และดอกไม้รูปเทียนไปแสดงคารวะ และขอพรท่านก็จะให้ศีลให้พรให้มีความสุข ปีใหม่ คือตั้งแต่วันสงกรานต์เป็นต้นไป

การทำบุญอุทิศ เป็นเรื่องที่นิยมทำแบบนิมนต์พระ ชักบังสุกุลอุทิศของญาติที่ล่วงลับไปแล้ว แล้วอุทิศส่วน กุศล ให้ โดยนิมนต์พระไปยังสถานที่เก็บหรือบรรจุอุทิศ หรือถ้าไม่มีอุทิศจะเขียนชื่อผู้ที่ล่วงลับไปแล้วก็ได้ เมื่อ บังสุกุลแล้วก็เผากระดาษแผ่นนั้นเสีย เหมือนเผาศพ การทำบุญอุทิศจะทำในวันไหนก็ได้สุดแต่จะนัดหมายกัน การรื่นเริง จัดขึ้นเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ในหมู่คณะ เป็นการอนุรักษประเพณีต่างๆ ในท้องถิ่นไว้ด้วย

การสาดน้ำ เป็นการสนุกสนานรื่นเริงอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของสงกรานต์ คือ สาดน้ำ กันโดยมากจะเริ่มต้นในวันสงกรานต์พระ แต่บางแห่งพอเริ่มสงกรานต์ ก็เริ่มสาดน้ำกันทีเดียว ส่วนใหญ่แล้วใช้น้ำ สะอาดมีน้ำอบน้ำหอม หรือแป้งหอมผสมบ้างก็ได้ และไม่ถือเป็นเรื่องเสียหาย

การแห่นางแมว บางแห่งอาจมีการแห่นางแมวเพื่อขอฝนด้วย ซึ่งเป็นเรื่องสนุกสนานรื่นเริงเหมือนกัน แต่ก็หวังผลในทางเกษตรกรรมด้วย กล่าวคือ ถ้าเกิดฝนแล้งก็แห่นางแมวกันในชวงวันทำบุญสงกรานต์ เช่นเดียวกัน

สิ่งที่ได้จากการทำบุญสงกรานต์

๑. เป็นการแสดงความเคารพบูชาต่อสิ่งที่ตนเคารพ ต่อบิดามารดา และผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ
๒. เป็นการชำระจิตใจ และร่างกายให้สะอาด
๓. เป็นการรักษาประเพณีมาแต่เดิม
๔. เป็นการสนุกสนานรื่นเริงในรอบปี และพักจากงานประจำชั่วคราว เพื่อจะไปพักผ่อนหย่อนใจ
๕. เป็นการเตือนสติว่ามนุษย์นั้นผ่านไป ๑ ปีแล้ว และในรอบปีที่ผ่านมา เราได้ทำอะไรบ้างและควรจะทำอะไรต่อไปในปีที่กำลังจะมาถึง
๖. เป็นการเตรียมตัวบวช ถ้าเป็นผู้ชายโดยเอาระยะเวลานี้บวชกัน เพราะหลังสงกรานต์ต้องเตรียมตัว ทำนาแล้ว
๗. เป็นการทำความสะอาดพระ ไต่ชะบูชา บ้านเรือน ทั้งในและนอกบ้าน

กิจกรรมวันสงกรานต์

การทำบุญตักบาตร นับว่าเป็นการสร้างบุญสร้างกุศลให้กับตนเอง อีกทั้งยังเป็นการอุทิศส่วนกุศลนั้น ให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว การทำบุญในลักษณะนี้มักจะมีการเตรียมไว้ล่วงหน้า เมื่อถึงเวลาทำบุญก็จะนำอาหาร ไปตักบาตรถวายพระภิกษุที่ศาลาวัดโดยจัดเป็นที่รวมสำหรับการทำบุญ ในวันเดียวกันนี้หลังจากที่ได้ทำบุญ เสร็จเรียบร้อย ก็จะมีการก่อเจดีย์ทรายอันเป็นประเพณีที่สำคัญในวันสงกรานต์อีกด้วย

การรดน้ำ นับได้ว่าเป็นการอวยพรปีใหม่ให้แก่กันและกัน น้ำที่นำมาใช้รดหัวในการนี้มักเป็นน้ำหอมเจือด้วยน้ำธรรมดา

การสงฆ์น้ำพระ เป็นการรดน้ำพระพุทธรูปที่บ้านและที่วัด ซึ่งในบางที่ก็จะมีการจัดให้สงฆ์น้ำพระสงฆ์เพิ่มเติมด้วย

การบังสุกุลอัฐิ สำหรับเจ้ากระดูกของญาติผู้ใหญ่ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว มักทำที่เก็บเป็นลักษณะของเจดีย์ จากนั้นจะนิมนต์พระไปบังสุกุล

การรดน้ำผู้ใหญ่ คือการที่เราไปอวยพรผู้ใหญ่ที่ให้ความเคารพนับถือ อย่าง ครูบาอาจารย์ มักจะนั่งลงกับที่ จากนั้นผู้ที่รดก็จะเอาน้ำหอมเจือกับน้ำธรรมดาดรดลงไปที่มีมือ ผู้หลักผู้ใหญ่ก็จะให้ศีลให้พรผู้ที่ไปรด หากเป็นพระก็อาจนำเอาผ้าสบงไปถวายเพื่อให้ผลัดเปลี่ยนด้วย แต่หากเป็นฆราวาสก็จะหาผ้าถุง หรือผ้าขาวมาไปให้เปลี่ยน มีความหมายกับการเริ่มต้นสิ่งใหม่ๆ ในวันปีใหม่ไทย

การดำหัว มีจุดประสงค์คล้ายกับการรดน้ำของทางภาคกลาง ส่วนใหญ่จะพบเห็นการดำหัวได้ทางภาคเหนือ การดำหัวทำเพื่อแสดงความเคารพต่อผู้ที่อาวุโสว่า ไม่ว่าจะเป็น พระ ผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีการขอขมาในสิ่งที่ได้ล่วงเกิน หรือเป็นการขอพรปีใหม่จากผู้ใหญ่ ของที่ใช้ในการดำหัวหลักๆ ประกอบด้วย อาภรณ์ มะพร้าว กล้าย ส้มป่อย เทียน และดอกไม้

การปล่อยนกปล่อยปลา ถือว่าการล้างบาปที่เราได้ทำไว้ เป็นการสะเดาะเคราะห์ร้ายให้กลายเป็นดี มีแต่ความสุข ความสบายในวันขึ้นปีใหม่

การขนทรายเข้าวัด ในทางภาคเหนือนิยมขนทรายเข้าวัดเพื่อเป็นนิมิตโชคลาภให้พบแต่ความสุข ความเจริญ เงินทองไหลมาเทมาดุจทรายที่ขนเข้าวัด แต่ก็มีบางพื้นที่มีความเชื่อว่า การนำทรายที่ติดเท้าออกจากวัดเป็นบาป จึงต้องขนทรายเข้าวัดเพื่อไม่ให้เกิดบาป

สามารถค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม และติดตามกิจกรรมต่างๆ ของเทศกาลสงกรานต์ ในแต่ละปี ได้ที่เว็บไซต์สงกรานต์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (<http://songkran.tourismthailand.org/>)

ภาพประกอบกิจกรรม

ภาคผนวก

- อนุมัติโครงการ
 - กำหนดการ
- รายงานพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
 - รายชื่อผู้มาร่วมงาน

อนุมัติโครงการ

บันทึกข้อความ

สำนักงาน
รับที่..... ๕๖๐
วันที่..... ๕ เมษายน ๖๕
เวลา..... ๑๗.๐๑๐
ผู้รับ..... วิชาญ วัฒนศิริ

ส่วนงาน..... ส่วนงานบริหาร สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น.....
 ที่..... อว.๘๐๓๐.๑/๕๖..... วันที่..... ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕.....
 เรื่อง..... โครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ.....
 กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์.....
 กราบเรียน รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

เนื่องด้วย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้กำหนดโครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ ขึ้นในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามความทราบแล้วนั้น

ดังนั้น เพื่อให้โครงการดังกล่าวดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุมัติโครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์ ใช้เงินงบประมาณดำเนินโครงการดังกล่าว ตามแผนงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดโครงการตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(พระธีระพงษ์ นรินโท, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

อนุมัติการ รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
 เพื่อโปรดทราบ เพื่อโปรดพิจารณา
 เพื่อโปรดอนุมัติ เพื่อโปรดสั่งการ
 อื่นๆ.....

(นายศักดิ์อินทร์ ศรีทองคำ)
 ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น
 5/12/65

☒ อนุมัติ	☐ ไม่อนุมัติ	☐ ทราบ
☐ อนุญาต	☐ ไม่อนุญาต	
☐ มอบ.....		
ความเห็น.....		
.....		
 (พระโสภณพัฒนบัณฑิต) รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น ปฏิบัติหน้าที่แทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 5/12/65		

นมัสการ รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
กลุ่มบริหารการเงินฯ

มีใบเสนอ ไม่มีใบเสนอ
 เงินงบประมาณ เงินรายได้

จำนวนเงินทั้งสิ้น.....บาท

ใช้แล้ว.....บาท
อื่นๆ โดยมีหลักฐานการรับเงินที่โรงเรียน

Samonwan

(ดร.เรียงดาว รุ่งชาติ)

รักษาการรองผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

5, 12, 64

นมัสการ รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

ส่วนคลังและทรัพย์สิน สำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

ได้ตรวจสอบแล้ว มีเงิน เงินงบประมาณ เงินรายได้

จำนวน.....บาท ใช้แล้ว 150,000.....บาท

คงเหลือ.....บาท
อื่นๆ โดยมีหลักฐานการรับเงินที่โรงเรียน

[Signature]

รักษาการผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สิน

5 12 64

ក្នុងខ្លួនបែរ

របស់អង្គការសហប្រតិបត្តិការសហប្រជាជាតិ ធានាបាននូវសុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាព (៣)

ក្នុងខ្លួន

សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ប្រទេសថៃ ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ប្រទេសវៀតណាម និងប្រទេសម៉ាឡេស៊ី (១)

ដំបូងគឺសម្រាប់ ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសថៃ ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី និងប្រទេសវៀតណាម (១)

ក្រៅពីនេះ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី និងប្រទេសសិង្ហបុរី - ប្រទេសប្រទេសប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសថៃ (១)

ក្នុងតារាងសម្រាប់ ២០

របាយការណ៍ស្តីពីការងារស្រាវជ្រាវ : ថ្នាក់សាមញ្ញ

		០០០,០៥១		ក្នុងតារាងសម្រាប់	
២	-	០០០,០៥១	០០០,០២	ក្នុងតារាងសម្រាប់	
		០០០,៥១		១០% ម៉ាឡេស៊ី កម្ពុជា	
		០០០,០៤		ម៉ាឡេស៊ី	
		០០០,០២		(១០០x០០២) កម្ពុជា	
		០០០,០១		កម្ពុជា	
		០០០,៥		កម្ពុជា	
			០០០,០២	១០០x០០០២ កម្ពុជា	
កម្រិត	កម្រិត	កម្រិត	កម្រិត	កម្រិត	
កម្រិត	កម្រិត	កម្រិត		កម្រិត	

៣.៣.១ របាយការណ៍ស្តីពីការងារស្រាវជ្រាវ () កម្រិត () របស់ប្រទេស ០០០,០០០ ២០

កម្រិត	ប្រទេស/កម្រិត									
	ក.ម.	ម.ម.	ច.ម.	ម.ម.	ក.ម.	ម.ម.	ច.ម.	ម.ម.	ក.ម.	ម.ម.
១										
២										
៣										
៤										
៥										

៣.២.១ របាយការណ៍ស្តីពីការងារស្រាវជ្រាវ

เวลา ๑๒.๓๐ น.	<p>พิธีสงฆ์หน้าพระ รคน้ำขอพร</p> <ul style="list-style-type: none">- รับพรปีใหม่ไทย (วันสงกรานต์) จากพระมหาเถระ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้อาวุโส- พิธีสงฆ์หน้าพระบรมสารีริกธาตุ, พระพุทธรูป, พระสงฆ์ และรคน้ำผู้อาวุโส ตามลำดับ- รับของที่ระลึก- เสริ้จพิธี
---------------	--

กำหนดการ

พิธีถวายมโหรีตักการะเนื่องในวโรกาสที่

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดพระราชทานสัญญาบัตรตั้งสมณศักดิ์
พระราชปริยัติกวี เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ "พระเทพวัชรบัณฑิต"
และกิจกรรมวันสืบสานประเพณีสงกรานต์-รดน้ำขอพรวันสงกรานต์

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เวลา ๐๙.๐๐ น. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต เครือข่าย มจร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ
พุทธศาสนิกชน พร้อมเพรียงกัน ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เวลา ๐๙.๓๐ น. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประธานพิธี
เดินทางถึงบริเวณพิธี

- จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย
- พระสงฆ์ ๙ รูป เจริญพระพุทธมนต์
- พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
- พระสงฆ์อนุโมทนาภา
- ประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญ พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.
- ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น และ เครือข่าย มจร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าถวายสักการะ ตามลำดับ
- พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. กล่าวอนุโมทนาภา

เวลา ๑๑.๓๐ น. ถวายภัตตาหาร/ร่วมรับประทานอาหาร

เวลา ๑๒.๓๐ น. พิธีสงฆ์พระ รดน้ำขอพร

- รับพรปีใหม่ไทย (วันสงกรานต์) จากพระมหาเถระ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้อาวุโส
- พิธีสงฆ์น้ำพระบรมสารีริกธาตุ, พระพุทธรูป, พระสงฆ์ และรดน้ำผู้อาวุโส ตามลำดับ
- รับของที่ระลึก
- เสร็จพิธี

รายนามพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
พิธีถวายมุทิตาสักการะเนื่องในวโรกาสที่
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดพระราชทานสัญญาบัตรตั้งสมณศักดิ์
พระราชปริยัติกวี เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นเทพ ที่ "พระเทพวัชรบัณฑิต"
และกิจกรรมวันสืบสานประเพณีสงกรานต์-รดน้ำขอพรวันสงกรานต์
วันอาทิตย์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ที่	ชื่อ-ฉายา	ตำแหน่ง
๑.	พระเทพวิสุทธิคุณ, ดร.	เจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น
๒.	พระราชพรเสถียรคุณ, ดร.	รองเจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น
๓.	พระเมธีธรรมจารย์, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
๔.	พระศรีปริยัติธาดา, ผศ.	รองเจ้าคณะจังหวัดบุรีรัมย์
๕.	พระศรีญาณวงศ์, ดร.	รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย
๕.	พระอุดมปัญญาภรณ์	รองเจ้าคณะจังหวัดยโสธร
๖.	พระครูอรุณสารเมธี, ดร.	เจ้าคณะอำเภอเมืองขอนแก่น
๗.	พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น
๘.	พระมหาโยธิน โยธีโก, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการวิทยาเขตขอนแก่น
๙.	พระมหามิตร ฐิตปัญญา, รศ.ดร.	เลขานุการบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น

รับรองตามนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยา ทองดี)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป วิทยาเขตขอนแก่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

โครงการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและบริการวิชาการทั้งในและต่างประเทศ
กิจกรรม : วันสืบสานประเพณีสงกรานต์ - รดน้ำและขอพรในวันมหาสงกรานต์

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	โทรศัพท์
1	แม่ละม้าย วงษ์คำพันธ์					
2	แม่สุประณี สุระศาสตร์					
3	แม่มก เหล่าใหญ่	บ.บ่อใหญ่				
4	แม่อ่อนจันทร์ เพ็ญเขียว	คุ้มวัดโพธิ์โนนทัน				
5	พ่อสมพงษ์ ศรีบุญเรือง	บ้านสร้างแซง				
6	บ้านสร้างแซง วัดชัยาราม โดยพระเดช พระคุณพระอธิการยศพร จันทุสโล (เจ้า อาวาส)					
7	แม่สีบุญสม กาสี	บ.บ่อใหญ่	คูคำ	ข้าสูง	ขอนแก่น	
8	แม่สำเนียง แสงนาค	บ.ม่วงหวาน				
9	พ่อเสวียน-แม่อุทัย ยะวะระ	บ.ม่วงหวาน				
10	แม่ทุมมา					
11	พ่อควน-แม่เพียร แสนกุล	บ.ม่วงหวาน				
12	นางอ่อน จันทา					
13	น.ส.สุภานิต ครองหินลาด	บ้านโนนหินลาด	บ้านห้วน	เกษตรสมบูรณ์	ชัยภูมิ	
14	แม่สมใจ					
15	แม่ลำไผ่-พ่อดิษ ขมมา					
16	แม่สำรวย					
17	แม่ปิ่น แสงสีมัน	บ.ท่ากระเสริม				
18	แม่สมเพชร ดวงลาดนา					
19	แม่บุญโฮม สุมาลี					
20	เด็กชายกานจิตติ พิทอง					
21	แม่นาง	บ.บึงแก				
22	แม่สมหวัง ศรีมาพุด					
23	เด็กชายชนาธิป ไชยวงษ์					
24	แม่เนาว์ บัณจิต					
25	แม่สมจิตร-พ่อเรืองยศ ศรีเศรษฐ					
26	แม่บุญมี โคตรกำภี					
27	คุณวิไลลักษณ์ ศิริเกษ					
28	แม่สมบัตร์-พ่อเอี่ยม ดวงขุนลา					
29	แม่สอน โรจนขารี					

30	แม่สังวาล ทารมโน					
31	แม่ทองคำ คำหงษา					
32	แม่เยี่ยมพร พ่อสกล ชัยภักดี					
33	แม่เสงี่ยม คำดี					
34	แม่คำพอง ศิริสุธา					
35	แม่แสงฤทธิ์ ฤงอินทร์ลา					
36	แม่หนูจร ผ่องสามสวน	บ.ห้วยชัน				
37	แม่นงเยาว์ โพธิ์บิดชา					
38	แม่เพศ บุปผา					
39	แม่อ่อนจันทร์ เลสะท้าน	บ.ห้วยชัน				
40	แม่หม่น โคตรชัย					
41	แม่ลำไย อ้อชัยภูมิ					
42	แม่เพ็ญศรี ผุยนา					
43	แม่แก้ว พ่อบุญมี ไชยวีร					
44	แม่ประสงค์ หล้าเวียง	บ.ห้วยชัน				
45	พ่อวร แม่สวย					
46	แม่สำลี พ่อคำพัน เคนแสนโคตร					
47	แม่จงรัก กัสณุภา		ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
48	แม่แต ชุนรักษา	บ้านบึงแก	โนนท่อน	เมือง	ขอนแก่น	
49	พ่อเหลา แม่สุน ประสมพล	บ้านบึงแก	โนนท่อน	เมือง	ขอนแก่น	
50	แม่เหรียญ แสงแก้ว	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
51	แม่วาสนา เต็มหล้า	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
52	แม่อวน ช้อยุ่น	บ้านท่อนน้อย	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
53	แม่เมือง ชุมมณเฑียร	บ้านท่อนน้อย	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
54	แม่ยัง ตาดี้	บ้านท่อนน้อย	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
55	แม่สี ช้อยุ่น	บ้านท่อนน้อย	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
56	พ่อผั่น แม่หนูเดือน	บ้านท่อนน้อย	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
57	พ่อแก้ว แม่ฉลอง ไม้หนองก้อย	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
58	แม่ทองหล่อ ศรีรักษาพล	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
59	แม่เหรียญ สีหามาตย์	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
60	แม่ปิว นาคยา	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
61	พ่อสำรวย สิทธิ					
62	แม่เฮียง เรืองแท้	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
63	พ่ออาทิตย์ โนนสว่าง	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	

64	แม่สัมฤทธิ์ กัปปะโก	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
65	แม่ไพจิตร พิมดี	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
66	แม่เพียร บุญทิต	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
67	แม่ใบ กลางเหลือง	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
68	แม่บุญมี ชาน้อย พร้อมครอบครัว	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
69	แม่ประยวง ไชยโชติ	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
70	แม่สมร บุญพิเศษ	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
71	แม่มะณี น้อยเรือง พร้อมครอบครัว	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
72	พ่อประสิทธิ์ แม่อุตร ชาชุม	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
73	พ่ออุดม คำสีหุม	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
74	แม่วันดี ผุยหุม	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
75	พ่อเสถียร แม่คำตัน ทองรี	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
76	แม่ทองแดง ชนิดชน	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
77	แม่คำพลอย นามสีฐาน	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
78	แม่คำพอง แสนเหลา	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
79	แม่ผา ผ่องสามสวน	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
80	แม่ขวัญตา ช้อยุ่น	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
81	แม่คำมาย ช้อยุ่น	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
82	แม่เปลี่ยน โคตรโยธา	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
83	แม่คำปุ่น ยอดบุญ	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
84	แม่ทองหมูน ชนิดชน	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
85	แม่ไป บุญทา	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
86	พ่อบุญล้อม แม่สมจิต สีตากุด	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
87	พระสุราษฎร์ อภัสสโร วัดอาภาาราม	บ้านหนองบ่อ	บ้านค้อ	เมือง	ขอนแก่น	
88	ดร.ไกรรัช วอยพิมพ์	บึงไคร่นุ่น	บึงเนียม	เมือง	ขอนแก่น	
89	แม่จรัลรัตน์ แสงส่อง	บึงไคร่นุ่น	บึงเนียม	เมือง	ขอนแก่น	
90	จำ)	โจด	กู่ทอง	เขียงยืน	มหาสารคาม	091 0565615
91	รัฐศาสตร์ชั้นปีที่ 4					
92	แม่คำกู่ แจ้งบ้าน			ภูเขียง	ชัยภูมิ	
93	น้องทอรุ่ง (พ่อศักดิ์นันท์)	หมู่บ้านกันยารัตน์		เมือง	ขอนแก่น	
94	น้องอริชชา (แม่น้ำฝน)	หมู่บ้านกันยารัตน์		เมือง	ขอนแก่น	
95	ชมรมคนพุทธฯ บ้านโนนเมือง					
96	แม่บัวพันธ์ สีเขียงสา	คำม่วง	บัวใหญ่	น้ำพอง	ขอนแก่น	
97	คุณอุทัย ตันกันยา					

98	คุณมงคล วัฒนจันวงศ์					
99	พ่ออุดม เหล่าสิงห์	หนองไฮ	พระลับ	เมือง	ขอนแก่น	
100	สายบ้านโนนเชือก นำโดยแม่เปลี่ยน เทียนคำ	บ้านโนนเชือก	บ้านขาม	น้ำพอง	ขอนแก่น	
101	แม่ทองใส ผิวขาว					
102	แม่ไฉ่ ชนะบัว					
103	คุณครูสำรวย ทองบุญมา					
104	วัดตาลเรียง และทายกทายิกาชาวบ้านฝือ	บ้านฝือ	พระลับ	เมือง	ขอนแก่น	
105	คุณยายสำลี เป็นนวล					
106	ญาติธรรมศุนย์หลวงปู่โพธิ์ (โพธิ์แก้ว)	โนนทัน				
107	แม่เวลา ยางนอก					
108	แม่บุญตา ฮาดภักดี					
109	แม่พวง					
110	แม่ทองมา สีกันหา	หนองบัวคำมูล	คูคำ	ชำสูง	ขอนแก่น	
111	พ่อสานิตร ทาสว่าง					
112	พ่อเจริญ คันระเชียร					
113	แม่บุญตา พรหมบัวพา	บ้านบึงเนียม				
114	แม่เพ็ญศรี ทูลลี	ดอนหัต				
115	น.ส.วาทียา ทัพซ่าย	หมู่บ้านถาวร	เมืองเก่า	เมือง	ขอนแก่น	
116	แม่หมูเทียน ทัพซ่าย	หมู่บ้านถาวร	เมืองเก่า	เมือง	ขอนแก่น	
117	พ่อสนิท สิงห์เพียร	โนนน้ำเกลี้ยง	สำราญ	เมือง	ขอนแก่น	
118	สมถวิล ชมจันทร์	บ้านห้วยชัน				
119	คุณธนภุต เขาว์พานิช					
120	พ่อมานะ แม่ยุพิน	บ้านห้วยชัน				
121	นางพยุ่งเพชร โมทจิตร	บ้านม่วง	บ้านทุ่ม	เมือง	ขอนแก่น	
122	แม่ทิพย์วรรณ ศศิธรานนท์					
123	แม่ฉลาด พลีพูล					
124	นางพร กีก้อง	เคหะ	เมืองเก่า	เมือง	ขอนแก่น	
125	นายหนัน ประสมพม		โนนท่อน	เมือง	ขอนแก่น	
126	แม่เพา พะเลิง	บ้านแฮด				
127	พ่อจิ้น แม่สอ พรหมศรี	บ้านแดง				
128	แม่บัว คำเสนา			เมือง	ขอนแก่น	
129	แม่บัวพัน ลันสีทอง	บึงอีเต่า	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
130	ร้านตั้งค์ ตั้งค์แต่มกั๊ง					
131	แม่ประนอม ตุ่นป่า					

132	พ่อพิชิต แม่สุดใจ หอมคำ		โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	
133	นายวิชัย ออก	บ้านโคกสี	โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	
134	เทวา มาจุฬา					
135	แม่อรณี บุรี					
136	แม่สมควร สีคุณโกสุม	บ.หินลาด				
137	พ่อชัยยง ภูครองทุ่ง	บ้านบึงฉิม	บึงเนียม		เมือง	
138	แม่สร้อย โพธิพรม					
139	แม่เรียง นามราช					
140	นางสงวน แก้วพิลา	บ.หินลาด				
141	แม่ลำปาง นาวงสิงห์					
142	แม่ราตรี อารีเอื้อ					
143	ทองกลาง ดอนแป					
144	พ่อประครอง แม่คำเมย แสนสิมนต์					
145	แม่หนู ศรียศ					
146	แม่ทองสา ไยแก้ว					
147	แม่ประไพ ศรีสวัสดิ์					
148	พ่อสมพงษ์ ศรีบุญเรือง					
149	นางสาวพวงเพชร แก้วพวร		ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น	
150	แม่ลัดดาวัน เอกทวีกุล					
151	พ่อสมพงษ์ ศรีบุญเรือง					
152	แม่น้ำฝน อดทน		ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น	
153	แม่ทองจันทร์ แสงสุรินทร์					
154	แม่ลัดดาวัน เอกทวีกุล					
155	นางคำผิว ชิลนาค		ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น	
156	แม่กองศรี จันทร์ขุนทด	บ.ดงบาก		หนองทาน	อุดรธานี	
157	แม่ทองสุข กุดกันยา					
158	แม่สุพิน ชมแวงปี					
159	คุณสุบรรณ ริงสีวุต					
160	ชมรมคนพุทธบ้านห้วยชัน	บ้านห้วยชัน	นาหว้า	ภูเวียง	ขอนแก่น	
161	พ่อเฉลิม รัตนปัญญา					
162	แม่กัญญา อรันยะเสน					
163	แม่เข็มทอง อังกาบ					
164	แม่ทองใบ เปศรี					
165	ชาวบ้านท่าพระทรายร่วมบริจาค	โคกสี	โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	

166	แม่สังกัด พลราช	บ.ป่อใหญ่				
167	แม่กร ชุมวางปี					
168	แม่สีบุญสม กาสี	บ.ป่อใหญ่				
169	แม่สมบัติ ณรงค์รักษาเขต					
170	แม่สมพร ไสโสภณ					
171	แม่สวน น้อยคำลือ	บ.ป่อใหญ่				
172	แม่ฉวี พาพินิจซ์	แพง				
173	แม่บุก พ่อแก่ง					
174	แม่ตัน แก้วเรือง	บ.ม่วงหวาน				
175	แม่สมถวิล พ่อผู้ใหญ่ยุทธ					
176	แม่บุญรวม ยมคำ	บ.ม่วงหวาน				
177	แม่จันดี ปุ่มคิมป์	บ.ม่วงหวาน				
178	แม่เตียง พ่อเชน ศรีทุมชั้น					
179	แม่มุกุหลาบ ปุ่มคิมป์	บ.ม่วงหวาน				
180	พ่อสังวาลย์-แม่สมควร รักษาศรี	บ.ม่วงหวาน				
181	แม่สำราญ พ่อไพบูลย์					
182	พ่อเสิน เวียงจันทร์	บ.ม่วงหวาน				
183	แม่ทองดี ประชุมผล	บ.ม่วงหวาน				
184	แม่พุทธศรี ดวงตรีมูล					
185	พ่อสนั่น-แม่เสมือน ศรียวนจันทร์	บ.ม่วงหวาน				
186	แม่ทองใบ สีน้อยขาว					
187	แม่อุ่นเรียน พ่อสุรียน ชัยภักดี					
188	แม่มะลิจันทร์ จันทะวิเศษ	บ.ม่วงหวาน				
189	แม่สำลี พ่อบัญชา เขจรรัก					
190	พ่อเสวียน จันทะวิเศษ	บ.ม่วงหวาน				
191	แม่ทองมี ชมจันทร์	บ.ห้วยชัน				
192	แม่สำราญ ภาณุมัย	บ.ปากเปือย				
193	แม่จันทร์-พ่อเทีย สีทองชิน					
194	ยายปุ่น สีน้อยขาว					
195	แม่คำปาน แสนพงษ์	บ.ปากเปือย				
196	พ่อประสิทธิ์ แสนโคตร	บ.โคกสง่า				
197	ยายเลี่ยน คำภาบุตร					
198	แม่ทองดี ถาบัว					
199	แม่บุญศรี แดงมา	บ.ปากเปือย				

200	แม่ลัดดา ศรีดอน				
201	พ่อหวัน-แม่ทองสี ดวงภรรยา	บ.ปากเปื่อย			
202	แม่บุญสุก เสมเหลา				
203	ดญ.นันทิญา พิมพ์คำไหล	บ.ปากเปื่อย			
204	แม่สุดใจ-พ่อสมบัตร์ ศรีจันทร์กำ				
205	แม่ละมุล ศรีน้อยขาว				
206	แม่หนู ดวงลาดนา				
207	แม่บุญเพ็ง พิมพ์คำไหล	บ.ปากเปื่อย			
208	แม่มะลิ-พ่อทองใหม่ ทองพา				
209	แม่จันจิลา วรราชกูร				
210	นายวรชาติ ทักบัณ				
211	คุณจักรพันธ์ จันทิมา				
212	แม่ทองแหลั่ว				
213	คุณนิตยา เบ้าเฮือง				
214	แม่บัวใบ-พ่อกุหลาบ สุริวง				
215	ประภาพันธ์				
216	นางสาวกรรวิ บุญสิทธิ์				
217	น้องแพรว จันทเทพ				
218	แม่มะลิ ถาบัว พร้อมครอบครัว				
219	แม่สมศรี ประเสริฐ	บ.โนนแดง			
220	แม่ผยองเพชร				
221	แม่ละมุน สุมาลี				
222	แม่คำปุ่น เตือนใจ	บ.โนนทอง			
223	แม่สมใจ				
224	แม่ลำไผ-พ่อดิษ ขมมา				
225	แม่สำราย				
226	แม่ปิ่น แสงสีมน	บ.ท่ากระเสริม			
227	แม่สมเพชร ดวงลาดนา				
228	แม่บุญโฮม สุมาลี				
229	เด็กชายกานจิตติ พิทอง				
230	แม่นาง	บ.บึงแก			
231	แม่สมหวัง ศรีมาพูด				
232	เด็กชายชนาธิป ไชยวงษ์				
233	แม่เนาว์ บัณจิต				

234	แม่สมจิตร-พ่อเรืองยศ ศรีเศรษฐ				
235	แม่บุญมี โคตรกำภัก				
236	คุณวิไลลักษณ์ ศิริเกษ				
237	แม่สมบัติ-พ่อเยี่ยม ดวงขุนลา				
238	แม่สอน โรจนขารี				
239	คุณโสภิตา หอมสมบัติ				
240	คุณชาญชัย ไชยภูเขา				
241	แม่วิเชียร สุพรรณ				
242	แม่สำเภา ศิวพรสมบัติ พร้อมครอบครัว				
243	แม่อำพัน บัณฑิต				
244	แม่หัด สงครามยศ				
245	แม่สมบูรณ์ เฟื่องคำ				
246	นางสาวอมร-ดช.ธนากร นามราช	บ.ห้วยชัน			
247	ยายสีไพร ดวงขุนลา				
248	แม่บัวลอย ฮาดวิเศษ				
249	แม่หลอด โทมล	บ.ห้วยชัน			
250	แม่ไสว คำยา				
251	แม่บัวผัน โทมล	บ.ห้วยชัน			
252	แม่เลิศ ชมภูบาง				
253	ยายอ่อนจันทร์ แสนบุตร พร้อมครอบครัว				
254	พ่อคำตัน นามราช	บ.ห้วยชัน			
255	นางสาวพรทิพ เหลือระกุล				
256	แม่ยุพิน สีนวน	บ.ห้วยชัน			
257	แม่ทองม้วน พร้วเหล็ก				
258	แม่คำปลิว หลวงจันทร์	บ.ห้วยชัน			
259	แม่สมพง อุทากัย				
260	แม่ลูน โรจนขารี				
261	ยายบุญ แตนสีแก้ว				
262	แม่เลา สีนวน	บ.ห้วยชัน			
263	แม่อรุณ ศรีไสย				
264	แม่ถวิล สิงอ่อน				
265	แม่ไพรวลัย พระศรี	บ.ห้วยชัน			
266	แม่ฮวัลรัตน์ คำยา				
267	แม่ราตรี-พ่อเฉลียว สุพรรณฝ่าย				

268	แม่สมควร บุญทวี	บ.ห้วยชัน				
269	แม่สงวน วงศ์ราษฎร์					
270	พ่อสมภพ-แม่สมพันธ์	บ.ห้วยชัน				
271	แม่บุหลิน พิทอง	บ้านม่วง	บ้านทุ่ม	เมือง	ขอนแก่น	
272	แม่สอน ก้อนทอง	บ.ห้วยชัน				
273	แม่สัมพันธ์-พ่อทวี ดวงตรีมูล					
274	แม่นงเยาว์ นามราช	บ.ห้วยชัน				
275	แมาบุญเส็ง บุตรแสน	โนนท่อน				
276	พ่อเอนก จันทิมา	หนองไผ่				
277	แม่เฉวียน-พ่อจ่านงค์ ธาระบุตร	บ้านโนนสังข์				
278	แม่สมบัติ ยาวะระ	บ.ห้วยชัน				
279	แม่เขียว โสดา	โนนท่อน				
280	แม่หงษ์ทอง แพมาก					
281	พ่อวิญญู แม่สมปง บุขราคม					
282	พ่อกองแม่ปราลัย สีชัย	หนองบัวคำมูล	คูคำ	จำสูง	ขอนแก่น	
283	พ่อหวั่น-แม่ทองสี ดวงภรณา	บ.ปากเปื่อย				
284	อ.ดร.ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล					
285	แม่บุญช่วย คำมูล	หนองบัวคำมูล	คูคำ	จำสูง	ขอนแก่น	
286	แม่ทองคำ สีนุ	มัญจา				
287	นายสุวัฒน์ สุขคำ					
288	ฐานิตา ศรีอุบล					
289	นางสาวสุพิชญา อินทนาเกตุ					
290	พระมหาศุภชัย แซ่เถียร					
291	นายวิฑกานต์ เดชบุญ					
292	นางสุภาวดี แก้วคงคา					
293	นายปิยณัฐ					
294	นายจเร ไกรเทพ					
295	นายพรหมพัฒน์ ส					
296	นางภัสณี ภูอาจดั้น					
297	น.ส.จิณัฐตา ช					
298	นางสาวจิฬากรณ์ จันทร์นวล					
299	นางรุจิรา ตันติพิสิทธิ์					
300	นายธดณัย กัปปโก					
301	น.ส.กมลวรรณ รังกระโทก					

302	นายชัยพัชร					
303	นางสาวดรุณี สารทา					
304	นายณัฐพล		ท่าพระ		ขอนแก่น	
305	นายสมวารวรรธ ธิ	บ้านโนนแดง				
306	นายไพรัตน์ แก้วบำรุง					
307	น.ส.นพวรรณ นิตวิงษ์					
308	น.ส.ธนพร แสงศรี					
309	น.ส.รุ่งกาญจน์ โชติคราม					
310	นายมานิตย์ ดวงแดง					
311	นายภันกฤต เพ็ชรโยธา					
312	นายกุลธวัช ทิพสอน					
313	นายฤชาณุกัณฑ์ เวชกามา	บ้านท่ากระเสริม				
314	นายประหยัด จรุงญ	เหล่าใหญ่				
315	นางนิตยา ร					
316	นายศักดิ์ภววรรณ ก					
317	ว่าที่ ร.ต.ต.หญิงเยาวณา มณฑารักษ์	เหล่าใหญ่				
318	นางสาวอลิศา ดาวเรือง	เหล่าใหญ่				
319	คุณวิจิตตรี ธรรมรักษ์ พร้อมครอบครัว					
320	พ่อหัน บุตรโคตร	บ.ท่ากระเสริม				
321	แม่พรม					
322	แม่วรรณาน น้อมระวี					
323	แม่ผม	บ.ท่ากระเสริม				
324	พ่ออินทร์ งามโคกกลาง					
325	ทิดต๋อย					
326	พ่อสาย โพธิ์ดู่					
327	แม่เตรียมจิต แสนจุมพล	บ.ท่ากระเสริม				
328	แม่หนูจิ้น	บ.ท่ากระเสริม				
329	แม่ทองเทียบ เจริญเกียรติ					
330	พ่อบุญถม แสนพงษ์					
331	แม่ประนอม แสนพงษ์					
332	แม่ผ่อง วงชัยนัน	บ.ท่ากระเสริม				
333	แม่โจอม นวลใหม่	บ.ท่ากระเสริม				
334	แม่ยุพิน งามโคกกลาง	โคกแปะ				
335	แม่สมยงค์ มาตรสมบัติ	บ.ท่ากระเสริม				

336	แม่บุญเลี้ยง โพธิ์คู่					
337	พ่อวรฤๅษ ศรีวงแก้ว	บ.ท่ากระเสริม				
338	แม่คำบล จังพล					
339	พ่อที แม่พัด นามวงษา					
340	พ่อโอกาส เจริญอาจ					
341	แม่มูล เกตุชมพู		ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น	
342	แม่ยูน คำทูล					
343	แม่อรัน วงบอน					
344	พ่อลับ แม่สุบรรณ ขอนแก่นกลาง					
345	พ่อฤๅษณะ สีพล					
346	แม่หนูพาด รongดี					
347	แม่มาลา จันทร์ภิรมย์					
348	แม่ทองคำ ภักดีวุฒิ					
349	แม่เข้า คำทูล					
350	นายธวัชชัย คำกอง					
351	ด.ญ.ฐิรดา แสนจุมพล					
352	แม่ลำไพโร มัลติกร					
353	นายนิรุต นางจริยา					
354	ด.ช.อัษฎากร สีหาเสนา					
355	แม่สมบุรณ์ ชุมนางวาปี					
356	นายฉัตรมงคล					
357	ด.ช.กฤษฏากร สีหาเสนา					
358	แม่ทองแดง					
359	แม่มุก-พ่อจัด					
360	แม่น้อย-พ่อหนูพันธ์					
361	แม่วิรวรรณ					
362	แม่สมจิตร วิสัยพิศ					
363	พ่อทองม้วน แม่บาง					
364	พ่อสมบุรณ์ -แม่เงิน					
365	แม่ผาง วิไลรับ					
366	พ่อเก่งธนู แม่โต	บ้านหนองไหล				
367	แม่กัล พิมดี					
368	แม่ศิริวรรณ ศรีพั้ว	บ้านบึงอีเฒ่า	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
369	แม่ฉิ่ง นามแสงจันทร์	บ้านหนองไหล				

370	แม่โจม					
371	แม่เงิน ทองเงิน					
372	แม่คำภาค ลาไทยสงค์	บ้านหนองไหล				
373	นางสำลี คำมูล					
374	คุณพ่อบุญเลี้ยง แม่โคตมี คำจวนจันทร์	บ้านชอยธารทิพย์				
375	น.ส.ลลิตวดี สุพรรณผ่าย					
376	ด.ญ. กรรทีมา สุพรรณผ่าย					
377	ชาวบ้านบึงใคร่ร่วมทำบุญ					
378	แม่พัน เก้งโตน					
379	แม่สมพร-พ่อเตี้ย สมท้าว					
380	ด.ช.พีระวัฒน์ คำกอง					
381	แม่คำภา ศรีระบานภู					
382	แม่ถวิล คำกอง	บ้านโคกกลาง				
383	แม่อุบล สมท้าว					
384	แม่อนงค์ โคนแปะ					
385	พ่อจาร์วัฒน์ แม่จันทร์โอ					
386	ชมรมผู้สูงอายุบ้านโคกแปะ// แม่หนม					
387	พ่อสมเกียรติ - แม่ยุภาพร สีหนาม					
388	แม่น้อย บุญชาย	บ.บึงแก				
389	พ่ออุดม ไม้ลี					
390	ชมรมผู้สูงอายุบ้านโคกแปะ/ แม่เข็ม					
391	แม่ประถอม ชูพันธ์	บ.บึงแก				
392	แม่คำลี เหล่านาชม					
393	แม่ลี-พ่อไสว มหาดไทย	บ.หนองไถ				
394	แม่ประมวล ปัดธรรม					
395	แม่สมสมัย คำพิละ	บ้านขาม	บ้านขาม	น้ำพอง	ขอนแก่น	
396	แม่น้อย เหล่านาชม	บ้านดอนตู				
397	พ่อสมพิศ-แม่บุญจวน สมปิตตะ	หนองไถ		มัญจาคีรี		
398	แม่ปุ่น สุทธิสาร	บ้านบึงเนียม				
399	แม่คำปิว สมท้าว					
400	แม่บัวพัน จันทรทอง					
401	พ่อบุญตา แสนศาลา	บ้านหนองไฮ				
402	แม่สมควร สุวรรณโสภา					
403	แม่ต๋อ -พ่อฉุน ดอนมะเตือ					

404	แม่บุญช่วย ชัยเลิศ					
405	พ่อลำตวน-แม่สายสุนี โคนแปะ					
406	คุณพ่อติลก - คุณแม่สุพัตรา มีบุญชร	บ้านบึงเนียม				
407	แม่สำเนียง คำอิน					
408	พ่อเหงา-แม่วิภารัตน์ พรนิคม					
409	แม่วันดี บุตรราช					
410	แม่บุญเส็ง - พ่อบุญसार					
411	แม่สรวง ศรีโคดอน	บ้านหนองแวงคู				
412	แม่วิยะดา สะตะ	บ้านเหล่า				
413	พ่อสายทอง-แม่ตี๋ บัวละโว	บึงสวรรค์				
414	ฤทธิ์ชัย	บ้านหนองคู				
415	พ่อบุญเส็ง-แม่เสาร์ ศรียางนอก					
416	แม่อนงค์ จันทรังษี	บึงเนียม				
417	แม่โต๊ะ-พ่อเพ็ง ธนูโคกแปะ					
418	พ่ออุบล - แม่บัวแก้ว สีอินทร์มน	บ้านฝาง				
419	แม่ทองพล ทะสา	บ้านฝาง				
420	แม่นาง		บ้านฝาง			
421	แม่ฉวี สำราญบึงแก	บ้านฝาง			ขอนแก่น	
422	แม่ทองพล ทะสา	บ้านคำม่วง				
423	แม่สุพรรณ ประสมพล	บ้านคำม่วง				
424	แม่โต๊ะ-พ่อเก่ง ธนูโคกแปะ	บ้านคำม่วง				
425	พ่อสมใจ ชลไฮ	บ้านคำม่วง				
426	แม่บุญสม ชิโพธิ์	บ้านคำม่วง				
427	คุณพ่อสี แม่อ้วน คงยาง	บ้านคำม่วง				
428	แม่บุญสม ธิโพธิ์	บ้านคำม่วง				
429	แม่เตียงทอง ลาสะอาด	บ้านคำม่วง				
430	แม่หม่อม หลวงชาญ					
431	แม่บานเลิศ วงศ์ษาโรจน์	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
432	แม่บัวเรียน วรรณภาส	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
433	แม่ทองทิพย์ เหล่าอุทธา	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
434	แม่อุไร ศาลา	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
435	แม่จันทร์ ลีคำ	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
436	แม่คำมุก สิงห์คำป้อม	บ้านบึงเป้ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
437	พ่อแดง โคชัยภูมิ	บ้าน	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	

438	แม่สุวรรณ หล้าเหลือง	บ้านโนน				
439	แม่สกล พิมหานาม	บ้านยิงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
440	แม่ลำไย แสนส่อง	บ้านโนน				
441	แม่ลำเอียง สมพาน	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
442	พระนิสิตหลักสูตรรัฐศาสตร์	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
443	แม่มน โสตะ	บ้านโนน				
444	แม่สำรวย	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
445	แม่สุนันทา พิมหานาม	บ้านโนน				
446	แม่มนิรัตน์ จันทร์ภูทัศน์ (เจ้าแมว)	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
447	แม่กมลนิത്യ กงวงศ์					
448	แม่อุบล บุตรพรม	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
449	แม่สายทอง กรองไทร	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
450	แม่คำสี มณีภักดี		หนองตุม	เมือง	ขอนแก่น	
451	แม่สว่าง พลราช	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
452	แม่ปี อำมาลย์สมบัติ		หนองตุม			
453	พ่อเบ็ง เศรษฐรักษา	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
454	แม่ปุ่น ต้นกันยา	บ้านบึงเป่ง	น้ำพอง	น้ำพอง	ขอนแก่น	
455	แม่เคนสา อุดทน	บ้านบึงเป่ง	ท่ากระเสริม	น้ำพอง	ขอนแก่น	
456	พ่อเล็ก-แม่ภิญญาดา	บ้านหนองค้า				
457	แม่คำพันธ์ แก้วดวง					
458	พ่อจิต-แม่จัด	บ้านโนน	โนนท่อน	เมือง	ขอนแก่น	
459	พ่อถนอม-แม่สาคุณ จันทะวงศ์	เปิด		เมือง	ขอนแก่น	
460	พ่อสุรัชย์-แม่บานเย็น พลไชยมาตย์	บ้านขาม	บ้านขาม	น้ำพอง	ขอนแก่น	
461	พ่อรองประธานสภาเอกพร โพธิ์ทอง	บ้านหนองบึง				
462	พ่อผู้ใหญ่เนศ ลีไท พร้อมครอบครัว	บ้านท่าหิน			ขอนแก่น	
463	แม่เจียม-พ่อสมบุญ ใจดี	โคกสี				
464	แม่แฉลม-พ่อทองพูล เฟ็งลี					
465	แม่คำหัน คำพันธ์	บ้านท่าหิน			ขอนแก่น	
466	แม่ประมวล นักสาร					
467	แม่บุญมา ไทยประเสริฐ					
468	แม่บัญญัติ แสนโคตร					
469	แม่กัญญา คณะวาปี	จำปา	ทรายมูล	น้ำพอง	ขอนแก่น	
470	แม่ลมุล กุดทิง					
471	แม่หนูปุ่น ทิวสร้อย	ชาวบ้านห้วยโจด	ห้วยโจด	กระนวน	ขอนแก่น	

472	อาจารย์หนูเพียร แม่คำมวล	บ้านหนองหลุบ				
473	อาจารย์สัญญา ศรีชัย		ในเมือง	เมือง	ขอนแก่น	
474	แม่สมหมาย นามพรมดี	บ้านแพง				
475	แม่สิน วิศิลา					
476	แม่คำเปีย พิมพดี					
477	พ่อรังสิทธิ์ แม่อรุวรรณ ฤทธิชัย					
478	พ่อสุรพล ภูบุญลาภ	บ้านหนองกุง	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
479	แม่สมบัติ โนนทิง					
480	แม่สมवास พรหมผิว					
481	แม่สังวร พินิจวิทยากุล	บ้านหนองปิง				
482	พ่อพรม-แม่เกษร เหล่าสิงห์	8				
483	แม่ทองสา-พ่อแก้ว เฟ็งลี					
484	แม่ทองล้วน แก้วล้วน					
485	แม่มยุรี สายทองดี	แสนตอ				
486	พ่อทองพูน-แม่เพชร สิงห์มหา	บ้านหนองปิง				
487	พ่อประเสริฐ-แม่โสภา ทองประเสริฐ	บ้านหนองปิง				
488	พ่อคำปน-แม่พจน์ แชนจันโส	นาเพียง	สำราญ	เมือง	ขอนแก่น	
489	แม่พิกุล	บ้านหนองปิง				
490	แม่สวย หันน้ำเที่ยง					
491	ร้านนิยมโภชนา					
492	นางสาวชุดิพร ไยแก้ว	บ้านหนองปิง				
493	แม่ชวน สีนาง					
494	นางทานรอง สารธิ					
495	แม่บุญจันทร์ ศรีโย					
496	พ่อนวน แม่เบย นารี (พร้อมครอบครัว)					
497	นางทองปาน พรหมมา					
498	เจ้าคุณอุดมปัญญาภรณ์	บ้านหม้อคำ				
499	บ้านแห้ว					
500	อาจารย์เจ้าคุณศรีปริยัติธาดา (รอง.บุรีรัมย์)	บ้านหนองบัว				
501	บ้านจำปา		เมืองเก่า	เมือง	ขอนแก่น	
502	พ่อยอด แม่จันทร์ สัมพันธ์วงษ์	ยางหย่อง	โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	
503	ชาวบ้านห้วยโจด	บ้านแพง				
504	แม่ประหล่ำ โสบุญมา	ยางหย่อง				
505	นางสาวบุษบา ผาพันธ์	บ้านแพง				

506	ชมรมคนพุทธ	บ้านแพง				
507	สายผอ โก้					
508	แม่ทองหยาด	บ้านแพง				
509	แม่ปันทา พิมเนาว์					
510	คุณแม่สุทิน แก้วสาธร พร้อมบุตรหลาน	บ้านแพง				
511	คุณจรจิตย์ เจ็ดนา	บ้านแพง				
512	แม่แฉล้ม - พ่อทองพูล แก้วโสภา	หนองกุ้ง	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
513	ผู้ช่วยประหยัด กองกุล					
514	ชาวบ้านแสนตอ	บ้านแพง				
515	พ่อประพันธ์ แม่ถวิล สุดสาคร	บ้านแพง				
516	นายเพชรประชา ไยแก้ว	หนองบัว				
517	พ่อทองอาน แม่ซึ้ง คำร้อย					
518	คุณอนุภาพ คำโมง					
519	พ่อบุญเลิศ แม่ลำชี พร้อมครอบครัว	บ้านแพง				
520	แม่บุบผา ภูมิผักแว่น					
521	คุณทองใบ แสงสว่าง	บ้านแพง				
522	ชาวบ้านโนนเมือง					
523	คุณยายบุญเรือง จุลโนนยาง	บ้านแพง				
524	พ่อสี สามงคุณ	บ้านแพง				
525	แม่อาน อนุศรี					
526	ชมรมรวมพลคนพุทธ บ้านสาวเปื่อย					
527	แม่เหมือน มิเถาว์ลย์					
528	พ่อหนูเรียง ขุนตัน แม่สังัด เนตรสุภา	บ้านแพง				
529	แม่จำเนียร - พ่อลา องค์กรนาม	บ้านแพง				
530	ชาวบ้านหม้อคำ	บ้านแพง				
531	บ้านอ้อน้อย	บ้านแพง				
532	แม่เฉย เขียววิเศษ	บ้านพระค้อ				
533	อาจารย์ประกอบ มีโคตรกอง	บ้านแพง				
534	แม่บุญมี แก้วแก่นขัน	บ้านหนองปิง				
535	แม่แท่ง ชัยรักษา	บ้านแพง				
536	แม่สุบิน - พ่อจิตร จันทโรสม	1				
537	แม่สทิน อุคน้อย					
538	แม่ถนอม อุคน้อย	บ้านแพง				
539	พ่อสายทอง โพธิ์ศรี					

540	แม่บุญเที่ยง จันทะเกต	บ้านแพง				
541	คุณแม่อำพร พรนิคม	บ้านแพง				
542	แม่สมหมาย เป้ม					
543	แม่ละมุล เศษวรรณโคต	บ้านแพง				
544	คุณแม่สุทิน แก้วสาธ					
545	พ่อเวียง - แม่คำมวน แสงวิชัย	บ้านแพง				
546	แม่ปลิดา อันทะเกต	บ้านแพง				
547	แม่ดาวรรค อันทะเกต	หนองแขง	ท่าพระ	เมือง	ขอนแก่น	
548	พ่อบุญรอด - แม่สังวาลย์ คำวงษา	บ้านแพง				
549	บ้านแดงน้อย		คูคำ	ซำสูง	ขอนแก่น	
550	บ้านท่ามะเดื่อ	บ้านหัน	กุดเค้า	มัญจาคีรี	ขอนแก่น	
551	แม่สุวรรณีย์ เกิดสมบูรณ์					
552	ยายปลิว ไม้สี					
553	แม่ทองยูน นาทองบ่อ	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
554	บ้านหนองโพธิ์					
555	แม่อ่อนศรี สีปศดา	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
556	แม่สังกร สีบัวไป					
557	พระลับ	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
558	แม่บรรเทา ศรีกัณฑา	บ้านทรัพย์เจริญ		มัญจาคีรี	ขอนแก่น	
559	บ้านเป็ด	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
560	อสุวิทย์ อพิกุล มั่นจิต	ในเมือง	ในเมือง	เมือง	ขอนแก่น	
561	แม่พรรณณี สุวิชา					
562	แม่สมมาถ สีมูลริน	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
563	แม่บังอร รักษาเคน					
564	คุณแม่บุญเย็น พุทธจันทร์	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
565	แม่เพศ มีโพนงาม					
566	พ่อผู้ใหญ่บ้านชำนาญ ต่างตั้งทอง					
567	แม่เพ็ชร คำภาบุตร	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
568	บ้านร่มโพธิ์	บ้านกู่ทอง				
569	แม่ผู้ช่วยกิตติกาญจน์ เป้าชนะ					
570	แม่ทองเหลือง ประสานโชค					
571	แม่สุนทร - พ่อสมกุล พลหมอ	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
572	แม่แดง ศรีคำอินทร์	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
573	แม่สายยุทธ์ สุทำดี	บ้านโสกแต้	ป่าห้วยนั้ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	

574	แม่वलจันทร์ แสนโคก					
575	แม่เตี้ย วันดี	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
576	บ้านโคกท่า					
577	แม่สวาท บุตรโคต	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
578	แม่เกษร ไชยาไสต					
579	ชมรมคนพุทธ บ้านหนองแวง	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
580	แม่ละบาย บุตรโคตร					
581	บ้านคู	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
582	พ่อสมหมาย วงศ์สง่า					
583	นางพารอง สารธิ	โสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
584	นางทองปาน พรหมมา	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
585	แม่แถม แสงอาวุด					
586	นางคำผล ขอนกนวล	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
587	แม่สมภักดี แสงอาวุด					
588	พ่อสมาน - แม่มงคล ภูถาวร	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
589	แม่สมบัติ ศรีอาจ					
590	คุณอรทัย ชนะพาล	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
591	แม่ป้อม คำโคตรสุน					
592	แม่วิภาพร พ่อทวี					
593	แม่ทองอินทร์ ละครชัย					
594	นางสาว กัลยากร คำโคตรสุน	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
595	พ่อไพร - แม่สง่า ประพจน์	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
596	นางสาวสุภาวดี สีสมพัต					
597	บ้านคอกดี	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
598	บ้านดอทดี					
599	นายวิชัย แสนราช					
600	แม่บรรเทา ศรีกัณหา		โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	
601	บ้านหนองไร่					
602	แม่สุดตา โพธิ์หิน					
603	รีพร แสนราช					
604	กำนันเตรียมศักดิ์ ทิพย์แสง	หนองกุง	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
605	ผู้ช่วยเยาวเรศ แสนบุตร					
606	วัดนันทิการาม					
607	แม่คำกลิ้ง					

608	แม่สำราญ ดวงเสนา					
609	พ่อเคน หงส์คำเมือง					
610	แม่หนูการ สาโท					
611	แม่ปราณี คุระโคตร	ศิลา	ศิลา	เมือง	ขอนแก่น	
612	แม่ปาน แดนชัย				ขอนแก่น	
613	แม่หน่อ จ้อยเพ็ลย					
614	แม่ทองใบ ตรีศรีเนต					
615	แม่สำรอง คนว่อง	ท่าพระทราย	โคกสี	เมือง	ขอนแก่น	
616	แม่ราตรี หมิ่นแก้ว					
617	แม่เรียน ปาประจี้					
618	แม่มะลิ มณีสา					
619	แม่คำวัง ศิริโกสม					
620	พ่ออบต.กำจัด แสนคำ					
621	แม่ภู กุณขแก้ว					
622	แม่ทองพิช ดีไพร					
623	แม่ดวงจัน จรทยา					
624	แม่คำปาง غامุลเสศ					
625	แม่สุจิต ศรีอุตม	บ้านโนนม่วง				
626	แม่สุรียา มีจันทร์ตระกูล	เมืองเพ็ญ				
627	แม่เม็ง เทวโลก					
628	แม่บัวผัน สุจิตชัน		หนองตุม	เมือง	ขอนแก่น	
629	แม่เสงี่ยม อ่อนสุวรรณ	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
630	พ่อสุบรร วรรณสิงห์	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
631	คุณแม่ศรี แหวนทองคำ	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
632	คุณชานินี ยศพันธ์	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
633	พ่อชัยวรร วรรณสิงห์ แม่ทองเพียร วรรณสิ	โสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
634	แม่วิสัย สารณา	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
635	แม่ประยงค์ สีลากกลาง	โสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
636	นางทองหมุน พันนา	บ้านโสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
637	แม่นิยม ศรีวงษา	โสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
638	พระสรระวุฒิ	โสกแต่	ป่าหวายนั่ง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	
639	แม่ทองมา นามวิชัย					
640	พระอิชัยศิว์					
641	ถนอมศรี ภูขมศรี					

642	ณรงค์ศักดิ์ เผ่าสุนทรนพคุณ					
643	แม่สุดี โทจันทร์แสง					
644	แม่เจียม คุณโกทา					
645	น้ำดื่มมีสุข					
646	เกรียงลมแดงน้อย					
647	แม่สมบัติ พรหมณี					
648	แม่ไพโร (ร้านเย็บผ้า)					
649	นันทลักษณ์ พิมพ์ศูนย์					
650	นายทรงเกียรติ จุนวัฒน์สำราญ					
651	แม่ สมหวัง ภูงามเงิน					
652	แม่ประกาย ขวัญทรง					
653	แม่บุญชู ห้วยจันทร์					
654	แม่มี แสงศรีเรือง					
655	แม่สง่า โคตรทอง					
656	แม่ทอง แสงลา					
657	แม่ สวน เวียงวิเศษ					
658	แม่เลี้ยง วิลัยปาน					
659	น้องป้อม วิลัยลาน					
660	แม่ทองสี เรียงเสนา					
661	แม่แดง พันธุ์น้อย					
662	น้องปลื้ม วิลัยลาน					
663	แม่ประจักษ์ แสนบุตร					
664	พ่อรอด แยมชัยภูมิ					
665	แม่หวัน สีสง					
666	พ่อพร มณีสา					
667	แม่ฝ่าย มูลประดิษ					
668	นางสาวจุฬาลักษณ์ โทจันทร์แสง					
669	นายพีรพัฒน์ โทจันทร์แสง					
670	นายณัฐตระ โทจันทร์แสง					